uitgeverij SWP

Onderwijs en Burgerschap: wat vermag de basisschool?

Onderzoek naar De Vreedzame School (proefschrift)

Sinds 2006 zijn scholen verplicht om in hun onderwijs aandacht te besteden aan actief burgerschap en sociale integratie. Inmiddels zijn we ruim zes jaar verder. De Inspectie constateert dat er sinds de wettelijke verplichting in 2006 weinig vooruitgang te zien is in de ontwikkeling van burgerschapsonderwijs en spreekt - mede op basis van onderzoeksgegevens - van een stagnatie. Deze stagnerende ontwikkeling roept een aantal vragen op, zoals: Wat verstaan we eigenlijk onder burgerschap? Hoe dient burgerschapsonderwijs eruit te zien? Wat is er al geprobeerd aan experimenten op dit terrein? Hoe verhoudt zich de invloed van de school tot die van de ouders, de buurt, de straat en andere contexten waarin kinderen zich begeven? Is het een reële verwachting dat de school een bijdrage kan leveren aan burgerschapsvorming van jeugdigen? Dit proefschrift beantwoordt niet alle opgeworpen vragen, maar levert een flinke bijdrage aan de kennisopbouw rondom burgerschapsvorming in het onderwijs. Onderbouwd wordt waarom onderwijs (naast andere actoren) een belangrijke rol dient te spelen in de persoonlijke en maatschappelijke vorming van jeugdigen. Om de kennisbasis over burgerschapsvorming uit te breiden is het programma van De Vreedzame School aan een evaluatieonderzoek onderworpen. De Vreedzame School is een schoolbreed programma voor basisscholen dat ernaar streeft de school een democratische gemeenschap te laten worden, waarin kinderen en leerkrachten leren om conflicten constructief op te lossen, én waarin kinderen een stem krijgen, betrokken worden bij en verantwoordelijkheid leren dragen voor het sociale klimaat in die gemeenschap. Het programma is ontwikkeld in 1999, en sindsdien ingevoerd op ruim 500 basisscholen in Nederland. Het thema van dit proefschrift is: *Wat vermag de basisschool als het gaat om burgerschapsvorming?* Het goede nieuws is dat het evaluatieonderzoek naar De Vreedzame School toont dat een dergelijk programma niet alleen door veel scholen in Nederland is ingevoerd, maar dat het tevens theoretisch goed onderbouwd is, in de ogen van de deelnemende scholen werkzaam blijkt en dat het beklijft. Een aantal contextuele kenmerken kunnen bevorderend of belemmerend werken op een succesvolle invoering van het programma, maar in het algemeen worden, in de beleving van de scholen, de doelen van het programma gerealiseerd. Zelfs in wijken met een ‘stevige’ straatcultuur is het programma - in de perceptie van de scholen - werkzaam. Het proefschrift eindigt met een negental aanbevelingen voor burgerschapsonderwijs.

ISBN:
9789088504204

Auteur:
Leo Pauw

Meer info:
swpbook.com/1664

Ook handelsversie beschikbaar
Van het proefschrift is ook een toegankelijkere handelsversie: Deze bestelt u hier:

Lees hieronder het artikel verschenen in Basisschool magazine